

SİNEM SAL

BEHİCE'NİN YARIM KALAN İŞLERİ

© KARAKARGA YAYINLARI 418

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

SİNEM SAL BEHİCE’NİN YARIM KALAN İŞLERİ

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır

Editör: Sibel Oral

Son Okuma: Neslihan Perker

Kapak Tasarımı: Sedat Gösterikli

Sayfa Düzeni: Melike Doğan

Sosyal Medya-Grafik: Mesud Topal-Nursefa Üzüm Kalender-Samet Ersöz

Reklam ve Tanıtım: Işıl İlgt Şimşek-Selen Çavuşovalı

1. Baskı: Temmuz 2023

ISBN: 978-625-8360-38-7

Yayıncı Sertifika No. 43196

Adres: Abdi İpekçi Cad. No. 31/5

Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0 212) 252 22 42

Faks: (0 212) 252 22 43

 karakarga.com

 info@karakarga.com

 [karakargayayinlari](https://www.facebook.com/karakargayayinlari)

 [karakargayayinlari](https://www.instagram.com/karakargayayinlari)

 [karakargayayin](https://twitter.com/karakargayayin)

Destek Dükkanı

KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu Sokak

No. 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel. 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No. 48625

SİNEM SAL

BEHİCE'NİN
YARIM
KALAN
İŞLERİ

İÇİNDEKİLER

Gül Ağacı	9
Artık Eve Dönemem	25
Yirmilik	38
Annemin Yüzüğü	46
Beni Güldür	58
Dünyanın En Kötü İkinci Günü	71
Kadınlar Birlikte Güçlü	79
Sıcak Hissediyorum	90
Evim	97
Birinci Dilek: Ben de Âşık Olayım	102
Bir İhtimal	109
İkinci Dilek: Deniz Özdemir'i Bir kez Daha Görmek	117
Mavi Balık Kolyesi	125
Üçüncü Dilek: Vapurla Karşıya Geçip Oh Bi' Rahat Nefes Alayım	137
Dördüncü Dilek: Ali'yi Süründüreyim	144
Seher'in Bahar Bayramı	156
Benim Bahar Bayramım	165
Beşinci Dilek: İstanbul'un En Yaşlı Ağacına Yeniden Tırmanayım	171
Hıdırellez	179
Kırmızı Ev'e Doğru	185
Kırmızı Ev	192
Hayatımın Editörü	198
Yürü Be Kızım	205
Seher'le Yollarımız	210
Senelerdir Sakladım	214
Altıncı Dilek: Piyano Çalmayı Öğreneyim	217
Biz Bir Aileyiz	220
Behiceden Sevgiler	223
Duyamak İstediklerim	226
Benim Bahar Bayramım	230

“Ben olmayınca bu güller, bu serviler yok.
Kızıl dudaklar, mis kokulu şaraplar yok.
Sabahlar, akşamlar, sevinçler tasalar yok.
Ben düşündükçe var dünya, ben yok o da yok.”

Ömer Hayyam

Gül Ağacı

“Gül ağacını ben alabilir miyim?”

Abim, muhtemelen tuhaf ve yersiz bulduğu soruma sağ omuzuyla cevap verdi. “Ne yaparsan yap...” der gibi. Belki de “Annemiz öldü, sen hâlâ romantizm peşindesin,” demeye çalıştı. Şöyle de olabilir, “Tek derdimiz buydu...” ya da “Kökümüze diktiğin incir ağacını da al yanına,” demiş de olabilir. Emin değilim. Çocukluğumun geçtiği bu bahçeyi bana hatırlatacak tek şey bu gül ağacı olabilir. Bu arada yanlış anlamayın; bu gül ağacı ben çocukken yoktu. Yine de canım patlayana kadar sıkıldığım bu bahçeyi bana hatırlatarak, terapilerim sırasında çocukluğuma inmemi kolaylaştıracak gül ağacını eve götürmek istiyorum. Ama gül ağacını istememin asıl sebebi bu değil. Gül ağacı, annemin ömrü boyunca isteyerek hayatına kattığı tek şeydi. Düğün fotoğraflarının bir tanesinde bile gülmemiş, hiç vapura binmemiş, hayatı boyunca evimizin yanı yöresinde oturan komşularından başka bir arkadaşı olmamış, desenlerine kadar ezbere bildiğim V yaka gri kazakları dışında başka bir şey giymemiş ve bankadaki işini bıraktıktan sonra bir daha maaş bordrosu olmamış annemin sahip olduğu tek şeydi. Ona sahip çıkmazsam ve köklerinin çürümesine, sökülüp atılmasına izin verirsem, toprak kayması olur; Çengelköy tarihe karışır. Ben de. Buna izin veremem. Başka bir yerde de olsa bu gül ağacı yaşamalı. Hem gül ağacı dediğin nedir ki? Geniş bir saksıya da sığabilir. Pencerenin kenarına koyarım. Belki ona her baktığımda nasıl da mutsuz günler geçirdiğimi ha-

tırlarım ve yine de hâlâ hayatta olduğumu fark ederim. Mutsuzluğun öldürmediğine dair bir kanıtı ihtiyaç duyduğumda gül ağacını sularım, toprağını havalandırırım ya da saksısını değiştiririm. Olur biter değil mi?

Dün gece sabaha karşı annem öldü. Mutsuzluktan ölmedi ama mutsuz öldü. Normalde hep kestane kızılına boyadığı saçları aylar önce döküldüğünden saçsız; yüzükleri eksik etmediği parmakları ödem topladığından şiş ve yüzüksüz, vişne kokan ruju yatağın altına yuvarlandığı için bembeyaz dudaklarla öldü. Son aylarında ona bakan komşumuz Ece, annemin bir fotoğrafını çekip “anıdır” diye fotokopicide çoğaltmış, cenazeye gelenlerin yakasına iğneyle tutturuyor. Sıra bana geldiğinde birileriyle göz göze gelmeye çalışıyorum ama bağımsız bir filmin giriş sahnesi olabilecek bu ânı kimse fark etmiyor. Bir kişinin kamerasına bile yakalanmıyorum. Ağlayabileceğim tek yer caminin girişindeki tuvaletti. Cenazenin ne kadar süreceğini hesaplayıp ondan da hızlıca vazgeçtim. İdare edebilirim.

Cenazenin başrollerinden biri olduğum için şimdi ölemem. Ortalıktan kaybolamam yani. Her şey henüz başladı ve bu filmi izleyen herkes “Bir şey olmaz ona. O ölürse film biter,” diyebilir. Ne yazık ki cenazenin başrolünde biri daha var, ki bu sadece soyağacı bilgisine dayanan bir gerçek: Abim. İsmi Ergun. Abimi en son neredeyse bir yıl önce, babamın kızının doğumu için hastaneye gittiğimde görmüştüm. Yani kız kardeşimin doğumunda. Yine Tony Soprano’nun Çengelköy şubesi gibi gezinirken, Çiçek Sepeti kartlarını buzdolabı poşetine koyuyordu. Çiçekleri atacaklarmış ama kimin ne gönderdiğinin çetelesini tutmak iyi olurmuş. Çe-

tele kelimesini o kullanmamıştı. “Çiçekleri yollayanlara teşekkür etmek için...” demişti. Ama ben onun ciğerini bilirim. X-ray gücünde diktim gözlerimi ona. Bunun raporunu daha sonra veririm. Yani umuyorum ki bir gün elbet veririm.

Annemin cenazesini gözümde defalarca canlandırdığımdan çok daha az acı hissedeceğimi içten içe hep seziyordum. Hepimizi avuttan cümleye sığınyorduk: Kurtuldu, çok acı çekiyordu. Başka türlü acılar da çekmişti annem ama bu defa kurtulmanın tek yolu vücudunun ve hayatının tamamını saran acının kazanmasına izin vermektir. Evin hemen ilerisindeki küçücük caminin avlusunda toplandık. Cenazeye hiçbir arkadaşımın katılmasını istemedim. Depresyonumu besleyecek yeni damar yolları bulma alışkanlığımın sekiz yaşımdan bu yana farkındayım. Akralarım ve “Mahallemiz sakinlerinden Behice Yenilmez, Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur,” anonsunu duyup da gelen birkaç komşu dışında kimsenin olmadığı cenaze törenini aslında yıllardır aklımda pratik etmişim. Çocukluğumun en büyük kâbusu annemin ölmesi ve cenaze töreninde elimi tutan bir kocamın olmamasıydı. Nedense ellilerimde hayal ederdim kendimi. Bu travmatik kâbusu o kadar uzun zaman düşünüp panik atak krizleri geçirmiştim ki sadece dört aydır sevgilim olduğu için yıllarımın yersiz bir korkuyla çarçur olmasına izin veremezdim. Bu korku boşa gitmemeli, bu korkuya dair geliştirdiğim tüm kaslarım kendini kanıtlamalıydı. Mis gibi fırsatım vardı ve bunu kaçıramazdım.

Elimdeki su şişesini sıkı sıkı tutuyorum ve annemi son yolculuğuna uğurlamaya gelen şu insanların yüzüne bakıp annemle hiç yolculuğa çıkıp çıkmadıklarını düşünüyorum. Arada bir birileri yanıma gelip beni sımsıkı kucaklıyor ve siyah başörtüsünden gö-

rünen pembe saçlarımı elleriyle düzeltip başörtünün içine yerleştiriyor. Bunun dışında yanıma gelen yok. Hastalığı boyunca annemi bir kez bile aramamış olan komşularımız ön sırayı tutmuş ağlıyorlar. Akrabalarımız da gen haritalarından kendi paylarına düşme olasılığı olan kanser illetinin onları ne zaman bulacağını düşünüp birbirlerine sarılıyorlar. Bunun dışındaysa, kim olduğunu bilmediğim üç kadın daha var ki onların *The Runaways*'in renkarnasyonları olduğunu düşünüyorum. Hiçbir yerden tanidik da gelmiyorlar. Belki de hepsi geçkin birer Marla Singer'dır ve yaşlarına yakın kadınların cenazelerine katılıp hâlâ hayatta oldukları için öteki güne şükürle başlıyorlardır. Başta başkasının cenazesine geldiklerini sandığım kadınlardan biri kısa ve turuncu saçlı; bu kalabalık içinde tak diye fark edilecek şekilde rengarenk giyinmiş. Bir diğeri sanırım kilosunu kapatmak için bol ve siyah bir elbise giymiş. Güneş gözlüğü takan kişi o olduğundan muhtemelen amacının aksine daha çok dikkat çekiyor. Üçüncüsüye altına mor bir şalvar üstüne de keten bir gömlek çekmiş ve sürekli, boynundan sarkan doğal taş kolyeleriyle oynuyor. Ece'nin yanına gidip "Kim bunlar?" diyorum. "Bilmem," diyor ve ekliyor "hangi arabayla kimin gideceğini hep ayarladım." Sonra da hızlı hızlı avluya yeni girenlerin yanına koşup yakalarına annemin fotoğrafını iştiriyor. "Teşekkürler Ece..."

Ergun, son birkaç yıldır annemle tüm ilişkisini kesip atmasına rağmen, yıkılan bir dağ gibi görünme konusunda hepimize fark atıyor. *Dağ gibi adam yıkılmış!* Bense yıkılan bir dağ gibi görünmem. Olsa olsa yıkılan bir tepe hatta tepecik gibi görünürüm ve yıkılmış olmam gerçeği kimsenin gözüne çarpmaz.

Belki de annesinin cenazesine katılan kadınlara dünya bir

kıyak geçiyordur ve ciğerlerine çektiği havaya Xanax karıştırıyordu. Başka türlü dayanılmayacak bu acı için onu suçlamayalım diye. Benim dışımda herkes ağlıyor. Bense musalla taşının üstündeki annemin tabutuna bakarken, ister istemez Ece'yi suçluyorum. Keşke yakalarımızdaki fotoğrafın renklisinden bir de tabutun önünde olsaydı. “İyi bilirdik” derken annemin gözlerinin içine baksaydık ve ben annemin muhtemelen doğum gününü bile bilmeyen şu kalabalığa dönüp “Hayır hayır o anlamda değil, annemi hanginiz daha iyi bilirdi?” diyebilseydim. Cenaze namazından sonra kalabalıktan kopup da geriye kalanlarla mezarlığa gittik. Dünyanın en tuhaf meyve ağaçları ölümler olabilir. Aradan zaman geçtikçe nerede olsalar büyüyen, tatsız meyveler veren ağaçlar. Annemi de böyle ektik. Kuzenlerim ve Ergun küreği toprağa her daldırdığında erkeklik sınavından bir puan daha alırken, cenaze namazını kıldırın imamısa hemen yanına tuttuğu amfisinden dua okuyordu. Keşke “Makber”i okusaydı. Üstelik sesi de fena sayılmaz. Ama okumadı. Bunun yerine son olarak hepimize yeniden baş sağlığı diledi ve toparlanıp arabasına bindi. Biz kalanlar da yeniden dua okuduk. Artık ağlayan kimse kalmamıştı. Son görevimizi yerine getiriyorduk. Annem, her zaman yaptığı gibi bizi ölümüne de hazırladı. O pimpirikli biriydi. Mesela yüzmeyi geç öğrenme sebebidir annem. Simitten kolluğa üç yılda geçtim. Kollukları çıkardığımdaysa, yani yaklaşık beş yıl sonra, en az üç stilde yüzebiliyordum. Annem bizi hastalıklarımıza bile hazırlardı. Ufacık bir hastalık sinyalini günler öncesinden algılar, evi buna göre yeniden düzenler, ihtiyacımız olabilecek her türlü şeyi barınağımıza depolar, gece nöbetlerinde dinç durabilmek için evin koridorundaki ışıkları açık bırakırdı. Annem beni ilk aşk acısına yedinci sınıfta hazırlamıştı örneğin.

Yan yana koltuklarda oturmuş dizi izliyorduk. Kadın, adama durmadan “Çünkü sana âşığım,” diyordu. Ben de anneme “Aşk tam olarak nasıl bir duygu?” diye sormuştum. Bunu sorduğum anda annem televizyonu kapatmıştı. Ellerimi ellerinin içine alıp şöyle demişti:

“Kolluklarını çıkardığımız günü hatırlıyor musun?”

“Evet.”

“O gün ne olmuştu?”

“Yüzmüştüm.”

“Doğru. İnsan bir kere yüzmeyi öğrenirse, bir daha unutmaz değil mi?”

“Unutmaz anne.”

“Peki... Geçen yaz ne olduğunu hatırlıyor musun?”

“Ne oldu?”

“Ayağına kramp girdiği için az kalsın boğuluyordun. Yüzme bilmene rağmen.”

Annem, bunları söyledikten sonra “Aşk, tam olarak böyle bir şey” demeseydi, felaket hikâyemle aşk arasındaki bağlantıyı asla kuramazdım. Neyse ki söyledi. Ben ne mi yaptım? Lisede ilk kez âşık olduğumda kolluklarımı çıkardım ve ayağıma kramp girdi. Hazırlıklı olmam beni “az kalsın boğulmak”tan alıkoymadı. Yine de bu, annemin beni ilk aşka da hazırladığı gerçeğini değiştirmez. Annem, ölümüne de bizi böyle hazırlamıştı. En azından beni. Onca hastalık içinden gidip etrafa en çile çektirebileceği hastalığı seçmişti ama en azından hastalığını öğrendiğimiz ilk gün muhtemelen hepimiz, bugünü hayal etmiştik. Günâşırı aklımıza gelmesinin yegâne yollarından biriydi bu. Sessiz yaşanan bir hayatın gümbür gümbür duyurulmasıydı. Ölümünü bir hazırlık süreci olarak bir yıla yaydı. Her geçen ay biraz daha zayıfladı, vücudunda

yaralar çıktı, ağrıları arttı, ağrıları bütün bir acıya dönüştü, geçirdiğim her mutlu ânın dibine de vicdan azabı tohumlarını ekti ve tıpta uzmanlık sınavını onkoloji bölümünde verecekmişim gibi çalıştırdı beni. Günlük ritüellerim arasında annemin hayatta kalması için mücadele ettiğim o kadar çok şey olmasına rağmen büyük gün nihayet geldiğinde benim de serbest stil yüzmemin hiçbir anlamı kalmadı. Annemin ölüsüyle çıkmıştık evden ve kanlı canlı bi' başımıza geri girmiştik.

Defin işleriyle uğraşma görevini Ergun ve sadece düğün-ce-naze işlerinde ortaya çıkan kuzenlerim, kendiliğinden üstlenmiş; akşama doğru bitip tükenmişlerdi. Ergun, üç yıl öncesine kadar benim kaldığım, camında hâlâ *Radiohead* posterini asılı olduğu için içerisi tam olarak görünmeyen küçük odada uyuyordu. Bense çocukluğumun bayramlarında gördüğüm ve birkaç yıl önce Facebook'tan ekleşip ondan bir iki yıl sonra da Instagram'dan takip ettikleri gibi engellediğim, Twitter'da zaten olmayan akrabalarımızın karnını doyuruyordum.

Cenaze evimizle, esnaf lokantası arasındaki tek fark yas sürecimizdeki bu çalışmamızın karşılığını ne günlük ne haftalık ne de aylık olarak alıyor olmamız. Giren çıkan bir tabak yemek yiyor, "Fazla durulmaz" kuralına uyarak hemen kalkıyordu. Birini uğurlamak için kapıya her gidişimde, paspasta biriken ayakkabıları yeniden düzenliyordum ve kapının hemen önündeki dolmuş durağına gidene kadar arkalarından bakıyordum. Annemin zamanında öğrettiği gibi "Kolaylık olsun" diye ayakkabıların burunlarını sokak kapısına doğru çevirdim, sonra yeniden içeri döndüm. "Yoruldu sen de" dediler. "Hayır," demedim. Yine de buna bozulan biri çıkmadı aralarından. Herkesin anlatacak ufak bir anısı vardı. Bana kalırsa insanlar yaşar-